

Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistaminen (ei SOTE eikä rahoitus)

Selvityshenkilö, ministeri Lauri Tarasti
26.1.2016

Lähtökohtani

- Asiakaslähtöisyys
- Ymmärrettävyys
- Yksinkertaistaminen
- Yhdenmukaistaminen

Tehtävien jaosta ja hallinnon rakenteesta

- Nykyisten maakuntien tehtävät uuteen maakuntaan
- Nykyisten ELY-keskusten tehtävät joko maakuntiin tai valtiollisen luonteensa mukaan aluehallintovirastoihin tai keskusvirastoihin
- Pääsääntöisesti samat tehtävät kaikilla 18 maakuntavaltuustolla ja maakuntahallituksella
- 18 maakuntaviraston tehtävät eroavat, koska resursseja ja asiantuntemusta ei voida jakaa kaikkialle. Tehtäviä jaetaan yhteen, viiteen, kahteentoista tai kahdeksaantoista maakuntavirastoon
- Tavoitteena on kaikissa maakunnissa yhtenäiset tietojärjestelmät ja yksi yhteinen asiakaspalvelukeskus
- ELY-keskusten toiminta jatkuu leikkauksitta nykytasollaan uudistuksen voimaantuloon saakka

Tehtävien jaosta maakunnissa ja aluehallintovirastoissa I

- Maakunnissa poliittista harkintaa vaativat tehtävät ratkaistaan pääsääntöisesti maakuntavaltuustossa tai vähemmän tärkeissä asioissa maakuntahallituksessa
- Pääosin vain lain soveltamista tarkoittavat ns. oikeusharkintaiset asiat ratkaistaan maakuntavirastossa. Tämä on seurausta asioiden valtavasta lukumäärästä ja siitä, että erikseen säädettävissä asioissa maakuntavirasto voi päättää toistenkin maakuntien asioista.
- Hallinnon selkeyden, yhdenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden vuoksi muita päättäjiä ei maakunnissa ole, vaan päätökset tehdään näiden kolmen nimissä.

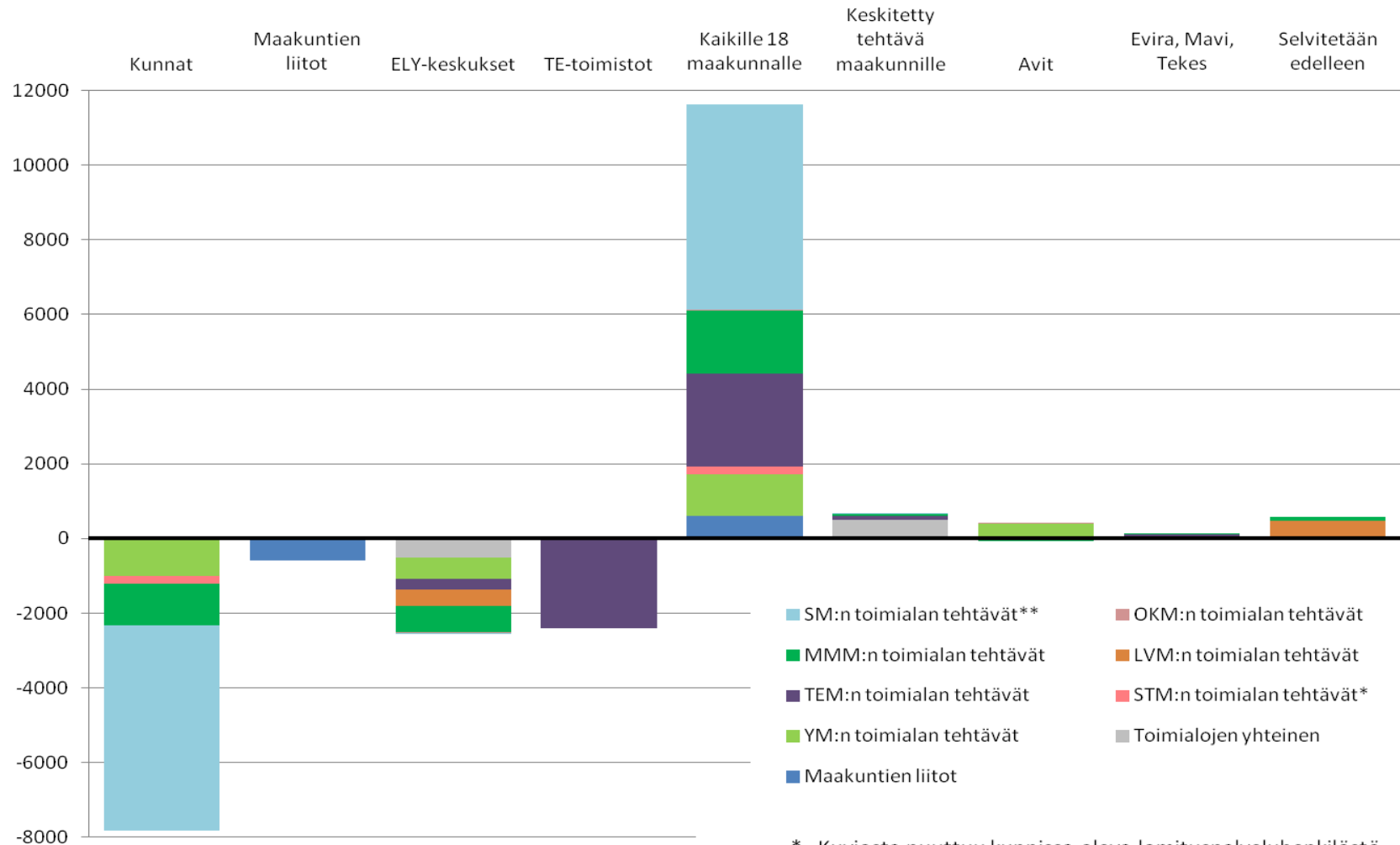

Tehtävien jaosta maakunnissa ja aluehallintovirastoissa II

- Valmistelua varten voidaan vapaasti perustaa lautakuntia, työryhmiä yms.
- Ei tule luoda 18 pöörakenteiltään erilaista maakuntahallintoa
- Valtiolle siirtyviä tehtäviä varten ei perusteta uusia virastoja, vaan tehtävät siirretään pääosin aluehallintovirastoille, joista yksi nimetään pääaluehallintovirastoksi. Niiden toimivalta muutetaan valtakunnalliseksi ja pääaluehallintovirasto määrää työnjaosta ja resurssien käytöstä.

Esityksen htv-vaikutukset

* Kuvioista puuttuu kunnissa oleva lomituspalveluhenkilöstö

** Pelastustoimen aluejaon esitetään olevan yhteensopiva SOTEn ensihoitopalveluiden kanssa, jolloin pelastuslaitoksia olisi 12.

Tärkeimmät ehdotetut tehtävien siirrot I

- Maakuntiin siirretään tehtäviä yli 12.000 henkilötyövuoden verran
- Yrityspalvelujen ja työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy maakunnille, jotka voivat tuottajiksi osoittaa suuria kuntia, kaupunkiseutuja, yksityisiä tahoja tai järjestää palvelut itse.
- Erilaisten EU-rahastojen Suomen hallintoa siirretään maakuntiin
- Rakennusvalvonnan järjestämisvastuu siirtyy maakuntiin, mutta kunnat voivat ilmoittaa hoitavansa rakennusvalvonnan itse; samoin menetellään sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluvan terveydensuojelun ja tupakkavalvonnan osalta

Tärkeimmät ehdotetut tehtävien siirrot II

- Maataloushallinto yksinkertaistuu ja siirtyy kunnista ja aluehallintovirastoista maakuntiin ja osin keskusvirasto Eviran hoidettavaksi
- Näin tehdään myös maa- ja metsätalousministeriön alaisessa terveydenhuollossa (eläinlääkärit, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta)
- ELY-keskuksille nyt kuuluvat ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelutehtävät siirtyvät eräin poikkeuksin aluehallintovirastoille, jotka nytkin toimivat näissä asioissa lupaviranomaisina, muutoin ympäristönsuojelu jää kuntien tehtäväksi

Tärkeimmät ehdotetut tehtävien siirrot III

- Pelastustoiminnan tehtävät siirretään maakunnille ja pelastuslaitosten lukumääräksi tulee 12, pelastusasemat jatkavat
- Maankäyttö- ja rakennuslaissa jo oleva velvoite laatia yhteinen yleiskaava Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kesken toteutetaan
- Liikenteen tehtävien siirto ELY-keskuksista selvitetään ensi kevään aikana valmisteilla olevan liikennekaaren yhteydessä

Toimivaltakysymys

- Kunnille jää yleinen toimivalta, sillä sitä ei ehdoteta samanaikaisesti myös maakunnille, mutta kysymystä tarkastellaan myöhemmin Tulevaisuuden kunta -hankkeessa

Kiitos!

